

Saopštenje Kantonalnog odbora SSVOONKBiH Kantona Sarajevo nakon objavljenih statističkih podataka u Biltenu srednjeg obrazovanja Federalni zavod za statistiku

Nastavak trenda „isključivanja iz srednjih škola“ uprkos novom zakonu!?

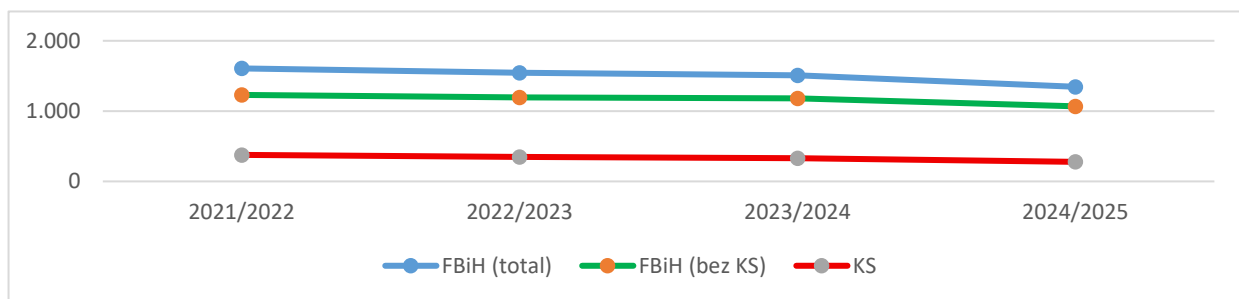
Krajem maja 2026. godine Federalni zavod za statistiku je objavio bilten za srednje obrazovanje u Federaciji BiH za 2024/2025. školsku godinu, prvu nakon stupanja na snagu novog zakona kojim se, između ostalog, uvelo i obavezno srednje obrazovanje.

Među brojnim podacima ističe se i onaj koji evidentira broj učenika koji su promijenili ili potpuno napustili školu. U Kantonu Sarajevo u 2024/2025. godini takvih je bilo 278 učenika, a u cijeloj FBiH iznosi 1346 učenika. Sličan broj bio je i u prethodne tri godine, što je vidljivo iz tabele.

	FBiH (total)	FBiH (bez KS)	KS
2021/2022.	1.607	1.230	377 (35.3%)
2022/2023.	1.545	1.195	350 (22.7%)
2023/2024.	1.511	1.181	330 (21.8%)
2024/2025.	1.346	1.068	278 (20.65%)

Zašto su važne ove tri prethodne školske godine?

Zato što se iz ovih podataka jasno vidi da se donošenjem novog Zakona o odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo, kojim je uvedeno obavezno srednje obrazovanje bez izuzetaka i onemogućeno vanredno školovanje, u konačnici nije promijenilo ništa. Trend promjene ili napuštanja škole se nastavio bez obzira na zakonske zabrane, što se opet jasno vidi iz grafikona:

Ovdje je važno istaći činjenicu da se razlozi zbog kojih učenici mijenjaju školu (prelazak u drugu školu u FBiH, u RS-u, ili u Distriktu Brčko, ili odlazak u inostranstvo), odnosno napuštaju školu zbog lošeg uspjeha, ličnih, ekonomskih ili socijalnih razloga, nastavljaju bez obzira na novo zakonsko rješenje.

Bitno je primijetiti da kategorija “isključenje” iz škole ne postoji u zvaničnim biltenima Zavoda te se nameće logično pitanje – na koje učenike su “glasnogovornici Ministarstva” u javnim nastupima, ali i Naida Hota–Muminović, ministrica odgoja i obrazovanja u Kantonu Sarajevo, mislila kada je prvo u julu 2024. godine predstavljajući novi zakon, a poslije i u martu 2025. godine, javno, u Skupštini, braneći nova podzakonska rješenja izjavila - **300 učenika srednjoškolaca svake godine je bivalo isključeno iz srednjih škola!**

(Zlo)upotreba formulacije (isključen iz škole) predstavljala je veoma ozbiljnu manipulaciju.

Čudno je da na te izjave nije bilo prave reakcije u Skupštinskim klupama, jer povjerovati u broj od 300 isključenih učenika svake godine značilo bi prihvatiti činjenicu da su svaki nastavni dan u Kantonu Sarajevo, do donošenja novog zakona, isključivana 1 ili 2 učenika!? Da je to tačno, zar se ne bi neko javno zapitao - kakvi to monstrumi rade u našim školama!

Tom prilikom je izjavila, pozivajući se na “dosadašnje iskustvo i jasnu statistiku kojom raspolaže”, 200 od 300 tih učenika svoje obrazovanje završava školujući se vanredno, a da oko 100 učenika završava na ulici! Zanimljivo je da je istu informaciju o 200 od 300 isključenih učenika nastavljalo školovanje kao vanredni učenici identično kazao i predsjednik Zajednice srednjih škola u javnom nastupu 16. juna 2024. godine.

Podatke o broju vanrednih učenika u godinama prije donošenja novog zakona nemamo. Međutim, postavlja se pitanje, gdje su i na koji način 278 učenika u školskoj godini primjene novog zakona nastavili srednje obrazovanje, s obzirom na to da je vanredno školovanje u Kantonu Sarajevo ukinuto. Analizom podataka jasno je da su u javnim istupima izneseni netačni podaci, jer se u obuhvaćenim školskim godinama pojavljuje gotovo identičan broj učenika koji su promijenili školu.

Izjavu Ministrice da je “100 učenika završavalo na ulici” ne želimo komentarisati!

Kako je očito da novim Zakonom nismo smanjili broj učenika koji mijenjaju ili napuštaju školu, postavlja se pitanje, šta smo onda dobili?

E pa, dobili smo škole koje su postale svojevrsni poligoni jedinstvenog socijalnog eksperimenta. Danas u školskim klupama sjede punoljetne osobe sa pravosnažno utvrđenim krivičnim djelima i izrečenim presudama, kao mogući uzori vršnjacima. Školu pohađaju učenici nasilnici, dok njihove žrtve, iz straha od njih, izostaju sa nastave. Svjedočimo slučajevima kada učenici fizički napadaju nastavnike, gađajući ih knjigama, kao i učenicima koji ih vulgarno vrijeđaju i ponašaju se kao da za takve postupke neće snositi nikakve posljedice.

Takav dojam nije bez osnova, jer je pretjerano birokratizovan i neefikasan sistem sankcionisanja devijantnog učeničkog ponašanja doveo do apsurdna u kojoj su odgojno-disciplinske mjere u velikoj mjeri izgubile svoju svrhu, a pedagoški rad u školi ozbiljno je narušen.

Na kraju, pitamo ministricu i očekujemo odgovor – da li je, slijedeći Vašu logiku, i ovih 278 učenika koji su promijenili ili napustili školu u 2024/2025. školskoj godini - u toku primjene novog zakona - suštinski **isključeno iz škola?**

S obzirom na sve navedeno, Sindikat će od svih političkih aktera tražiti da se pokrene izmjena Zakona, a od Ministarstva i Vlade KS da se krene u izmjenu podzakonskih akata jer podaci pokazuju da eksperiment nije uspio.

O primjerima zaobilaženja zakonske obaveze redovnog srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo i nemogućnostima izricanja odgojno-disciplinskih mjera učenicima zbog Zakona i nakaradnih podzakonskih akata i posljedicama, čitajte u sljedećem tekstu.

NASTAVIT ĆE SE...

Predsjednik

Sarajevo, 16.06.2026. godine

Admir Šuvalić

Obala Kulina bana 1, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel: +387(0)33 217-844, tel/fax: +387(0)33 217-844

E-mail: ssvoonkbihkoks@gmail.com, web: <http://www.ssvoonkbihkoks.com.ba/>

Transakcijski račun: UniCredit Bank dd Sarajevo broj: 3389002206216219

ID broj: 4200168330069